

MATANAEV

Ročník V.

20. 10. 2024

Číslo: 43

29. NEDEĽA V CEZROČNOM OBDOBÍ

R.: Tvoje milosrdenstvo, Pane, nech je nad nami, ako dúfame v teba.

Mk 10, 35 - 45

K Ježišovi pristúpili Zebedejovi synovia Jakub a Ján a hovorili mu: „Učiteľ, chceme, aby si nám splnil, o čo t'a poprosíme.“

On sa ich opýtal: „Čo chcete, aby som vám urobil?“

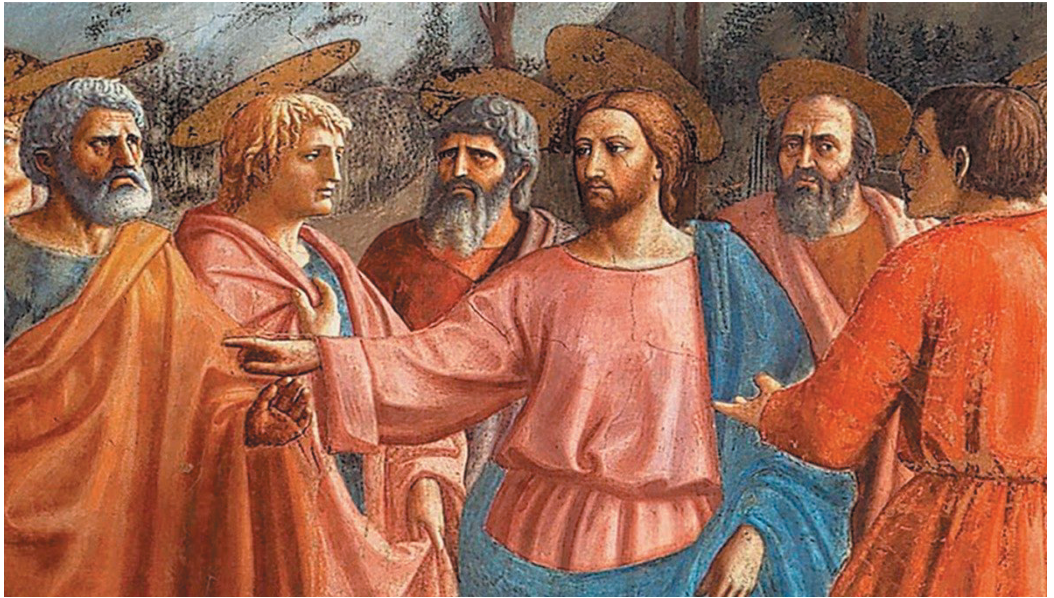
Oni mu povedali: „Daj, aby sme sedeli v tvojej sláve jeden po tvojej pravici a druhý po ľavici.“

Na to im Ježiš povedal: „Neviete, čo žiadate. Môžete piť kalich, ktorý ja pijem? Alebo môžete byť pokrstení krstom, ktorým som ja krstený?“

Oni mu vraveli: „Môžeme.“

Ježiš im povedal: „Kalich, ktorý pijem ja, budete piť, aj krstom, ktorým som krstený ja, budete pokrstení. Ale dať niekomu sedieť po mojej pravici alebo po ľavici nepatrí mne. To dostanú tí, ktorým je to pripravené.“

Keď to počuli ostatní desiat, začali sa mrziť na Jakuba a Jána. Ježiš si ich zavolať a povedal im: „Viete, že tí, ktorých pokladajú za vládcov národov, panujú nad nimi a ich veľmoži majú nad nimi moc. Medzi vami to tak nebude. Ale kto sa bude chcieť stať medzi vami veľkým, bude vašim služobníkom. A kto bude chcieť byť medzi vami prvý, bude sluhom všetkých. Lebo ani Syn človeka neprišiel, aby sa dal obsluhovať, ale aby slúžil a položil svoj život ako výkupné za mnohých.“

Ježišova cesta do Jeruzalema pokračuje a ťažkosti mu nespôsobuje len vedomie osudu, ktorý ho v tom meste čaká, ale aj jeho najbližší učeníci, ktorých očakávania zostávajú zatiaľ s Ježišovou cestou nezlučiteľné.

Evanjelium dnešnej nedele má dve časti. Tá prvá hovorí o dialógu medzi Zebedejovými synmi a Ježišom a tá druhá o Ježišovom poučení všetkých Dvanástich. Obidve časti sú úzko prepojené témou túžby, ktorá je vyjadrená cez sloveso „chcieť“.

Jakub a Ján prístupujú k Ježišovi so slovami: „Učiteľ, chceme, aby si nám splnil o čo ťa poprosíme“ a Ježiš reaguje na túto ich túžbu: „Čo chcete, aby som vám urobil?“

Ježiš nakoniec uzatvára celú epizódu slovami, v ktorých sa znova vyskytuje tá istá téma a to isté sloveso: „Kto sa bude chcieť stať medzi vami veľkým, ... kto bude chcieť byť medzi vami prvý, ...“

Prosba Jakuba a Jána vyjadruje presne toto: chcú byť veľkými a prvými. Vystupujú s Ježišom do Jeruzalema a ten je už blízko, veď po tejto stati sa ocitneme už v Jerichu a ono je už len kúsok od Svätého mesta. Učeníci čakajú Ježišovo víťazstvo a nastolenie jeho slávy. To sa skutočne aj stane, ale ako sme si bližšie všimli v predošlé nedele, predstavy Ježišove a učeníkov o charaktere tejto slávy sa navzájom nateraz neprelínajú. Sú teda blízko a títo dvaja bratia chcú využiť príležitosť a „vypáliť rybník“ ostatným, zaistiť si „teplé miestečka“ kým je na to čas. Veď vzniesť takúto požiadavku, ešte nenapadlo žiadnemu z nich. Pozoruhodné je, že Ježiš ich „nezvozí“, ale trpezlivo vyučuje.

V prvej lekcii preniká do hĺbky ich logiky: ako si to predstavujú, že by to malo v „jeho sláve“ fungovať? „Môžete piť kalich? Môžete byť pokrstení?“ Odpovedajú rázne a jednoznačne: „Môžeme.“ Myslia si, že im Ježiš chce predstaviť podmienky zaujatia miest po pravici a po ľavici. Myslia si, že im chce povedať: „Ok.“ Ak chcete tieto miesta, ste ochotní pre to niečo urobiť?“ Ježiš týmto postupom odhaľuje ich myslenie a oni svojou odpoveďou dávajú najavo, že sú vyznávačmi logiky zásluh. Tak si predstavujú, že by to malo vyzeráť aj v Ježišovej sláve: chcú výnimočné pozície a sú ochotní si to zaslúžiť. Ježišova odpoveď ich teda musela značne sklamať.

Piť kalich budú a budú aj pokrstení rovnakým krstom, ale účasť na Ježišovom živote, vyjadrená slovami „piť kalich a byť pokrstený rovnakým krstom“ tu nie je na zabezpečenie pozícií. Účasť na Božej sláve nie je vecou zásluh. K takémuto významu smeruje vyjadrenie: „To dostanú tí, ktorým je to pripravené.“ Nehovorí sa tu teda o predurčení, ale, že v týchto záležitostiach nejde o „matematický vzorec“ – účasť na Božej sláve je nezaslúžitelným Božím darom.

Ján a Jakub v tom ale nie sú sami. Ani ostatní učeníci tomu ešte nerozumejú – prezrádza ich reakcia, a tak lekciu potrebujú všetci. Ježiš, tak ako im trikrát musí explicitne predpovedať svoje umučenie a zmŕtvychvstanie, tak im musí trikrát prestaviť logiku svojej slávy, ktorá je charakterizovaná postojom maličkých.

Predošlé dva prípady sme bližšie videli v zamysleniach 25 a 27. nedeľu a dnes to Ježiš robí trpezlivo znova. Nevyhýba sa požiadavke učeníkov zo začiatku state a odpovedá na ňu priamo. Logika kráľovstiev tohto sveta, ktoré ešte očakávajú aj učeníci, je založená na panovaní jedného nad druhým. Veľkosť a primát sa však v Ježišovej sláve a v komunite jeho učeníkov pozná podľa postoja služby vo vnútri spoločenstva („...bude vašim služobníkom, ale aj služby všetkým“).

K tomuto postoju Ježiš pozýva svojich učeníkov preto, lebo je to v prvom rade jeho vlastný životný štýl: „Lebo ani Syn človeka neprišiel, aby sa dal obsluhovať, ale slúžil a položil svoj život ako výkupné za mnohých.“ Takýto štýl života, štýl života v službe, privádza k darovaniu života a to nie nevyhnutne vyliatím krvi. V živote služby učeník dáva život a tak pije kalich, ktorý má piť aj ten, ktorý vystupuje do Jeruzalema, aby tam zasadol na trón svojej slávy.

